

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 6. АПРИЛА 1875.

ПОЗОРИШТЕ

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО ТАБАКА. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВ. МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАСИ
НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 НОВ. И 30 ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

ПОЛА ВИНА ПОЛА ВОДЕ.

ШАЉИВА ИГРА У ЈЕДНОМЕ ЧИНУ, ОД + КОСТЕ ТРИФКОВИЋА.

О С О Б Е:

Марија Петровића, удовица	Лаза Поповић
Софка, њена собарица	Јован, његов слуга

Збива се на добру удовичином.

П Р В И Ч И Н.

ПРВА ШОЈАВА.

(Укусно намештена соба. С леве и десне стране столови, на сваком артије, дивити и пера. Од острога велико огледало.)

Изнад стола слева и десна по једно канапе или столице)

Марија (сама.)

МАРИЈА (која је до сада читала, баци срдито књигу од себе.) Све бадава! Кај је човеку дуго време, не забавља га ни читање! Мислила сам, да је само у вароши дуго време, па сам дошла да живим на салашу „у пристој, пуној дражести природи!“ Па сада, шта да почнем? Да надгледам како се врши? На што плаਬам онда одаџију? Да се шећем по околици? Велика је пришепа! Да спавам? Шта ћу ноћу чинити! (Зева.) Не остаје ми друго, већ да зевам! (Зева и опет.) Боже мој, баш је удовица несретно створење! Ал' тако ми треба, што сам се удавала? Сад бих била још девојка, весела, задовољна, без икаквих брига! Или да се по други пут удам? Само то не, ни за које новце! Једаред се преварити, то је човечно, то се може сваком догодити, али ко и по други пут трахи кирије, тај мора бити луд! Хвала буди моме покојном мужу, те ме је једанпут за свагда излечио. Окусила сам тај слатки брачни живот, па су ми још и сада горка уста!

П О Ј А В А Д Р У Г А.

Софка и пређашњи.

СОФКА (ступи у собу посеки писмо.) Ево, милостија госпоја, писмо из вароши! Баш га је сада донео јочијаш!

МАРИЈА. Писмо? Од кога то може бити? Дај да видимо! По свој прилици каква позивница на беседу. (Узме писмо.)

Софка. На беседу? О, онда морамо ићи у варош!

МАРИЈА. А шта ћеш ти на беседи?

Софка (отежући.) Та, знате, милостија госпоја, ја стојим онде при вратима!

МАРИЈА. Понда?

Софка. На тамо стоје и други, они што нису играчи, старији господари!

МАРИЈА. Понда?

Софка. За бога! Понда, ништа виште, — ако баш когод што смешно рекне, а ми се онда на-смејемо!

МАРИЈА. Но, но, чувај се ти! (Отвори писмо.) Од кога може бити? (Чита потпис) „С поштовањем Лаза Поповић.“ Лаза Поповић? Нисам мога века за њега чула!

Софка. Милостија госпоја, то је за цело ка-кав нов просилац!

МАРИЈА (презорно.) Онда ми га је жао! Кошар му не фали! Дај да видимо. (Чита.) „Милостија госпоја! Вама ће бити познато, да имате у вашој

породици једнога рођака у Шатринцима по имену Гргу Свирчевог!“ (За себе.) Јесте! Мој је отац био са децом његове сестре од стрица рођени брат од тетке. (Чита даље.) „На нашу велику срећу или несрећу, како хоћете, Грга Свирчев је — умръо.“ (За себе.) Лепо! (Чита даље.) „И оставио после себе имање од 30.000 ф.“ (За себе.) Све лепше! (Чита даље.) „А за наследнике своје, не имајући никог ближег, — оставио је нас двоје!“ (Скочи за себе.) Је л' могуће? Та то је био врло наметан човек! (Снуждено.) Баш ми га је жао што је сиромах умръо!

Софка. Али, милостива госпоја, да није умръо, не бисте ви наслеђили?

Марија. Имаш право, боље што је умръо! Стар човек, морао му је овај живот несносан бити. Но, да видимо даље шта пише наш рођак. (Чита.) Дакле: „Оставил је нас двоје, али само таго,“ (за себе.) Шта? (Чита.) „аго се нас двоје узмемо!“ (За себе.) Ми да се узмемо? Од тога не ће бити ништа! — Сад видим, да тај мој рођак није био ни најмање паметан човек.

Софка. Али, милостива госпоја, па за што не?

Марија (срдито). Ћути! (Чита даље.) „Јер ако се не усхтемо узети, онда читаво имање припада новосадском друштву за радиност, кога је друштво завештач био члан потномагач. Ако пак само једно од нас не усхте, онда онај други добија половицу наслеђства, а његов део припада друштву за радиност.“ (Софки.) Је си ли ти што разумела од целога?

Софка. Да, како да сам!

Марија. Дакле?

Софка. То је тако! Ако ви хоћете, а он не ће, онда ви добијате 15.000 ф. а он ништа; ако он хоће, а ви не ћете, онда он добија 15.000 ф. а ви ништа; ако и ви и он хоћете, онда добијате 30.000 ф., ако ни ви ни он не ћете, онда не добија нико ништа и новац припада друштву за радиност! Јесте ли сада разумели?

Марија. Потпуно, — ал' морам рећи, да ме није ни најмање обрадовало! (Замисли се)

Софка. Читајте само даље.

Марија. Имаш право! (Чита.) „Уједно вам јављам, да ћу заједно са овим писмом и ја стићи, да по заветним условима ствар свршимо. С поштовањем,“ и т. д. (За себе.) Све боље и боље!

Софка. Па шта вас је брига! Он ће доби, ви ћете се њему допасти, он ће се вама допасти, а 30.000 ф. су наши.

Марија. Никад се он не ће мени допасти, ја не ћу да се удајем!

Софка. Добро, — ал' онда 15.000 фор.

Марија (љутито). Да ћаво однесе то рођака, што није знао паметнији завет учинити.

Софка. По свој прилици, да је добро знао, да нисте наклоњени брачном животу.

Марија (срдито). Шта се то њега тиче?

Софка. А шта се вас тичу 15.000 ф.

Марија. Хоћеш да ме једини?

Софка. Ја? Боже сачувај, милостива госпо, то није обичај собарица.

Марија. Шта да чиним? (Ладио.) Није ми ни бриге, ја се њему зацело не ћу допасти.

Софка. Ко зна.

Марија (срдито). Ја знам!

Софка. То ви не можете пресудити!

Марија. Није него ти!

Софка. Ја пре, — за то сам и уверена, да ће те му се допасти.

Марија. А по чему ти то судиш?

Софка. Прво, — ви имате леп нос.

Марија (пређе огледалу). Заиста?

Софка. А од носа много зависи!

Марија. Може бити!

Софка. Понда имате лене очи.

Марија. Кажу!

Софка. Лене зубе!

Марија. Ни један ми не фали!

Софка. Лену косу!

Марија. О, мени заиста не треба шињон!

Софка. Малу руку.

Марија. Рукавице иро. 6.

Софка. Малу ногу.

Марија (гледи ногу). Ове су ми ципеле мало велике.

Софка. Једном речи, ви сте једна лепа женска, па ће те се за цело допасти!

Марија. Боже мој, сад за што да сам баш ја лепа!

Софка. Истина Бог, могла сам и ја бити! (Чује се топот коња. Софија отчи прозору.) Милостива госпоја, ево млађеже!

Марија. Шта? Еј, наонако? Шта да радим шта да почнем? Па овако са свим у неглиже?

Софка (смеје се). А ви обуците нову хаљину!

Марија. Ти се смејеш? Теби је до шале? Неблагодарно створење једно! (Хуче по соби). Шта да радим, како да му се не допаднем?

Софка. (Замисли се). Ха! Ја сам нашла!

Марија. Шта си нашла?

Софка (натетично). Средство, да вас спасем!

Марија. О, говори, брзо говори!

Софка. Док је овде младожења, дотле сте ви Софка, а ја госпоја Петровићка.

Марија. Ти се ћанда шалиши?

Софка. Са свим озбиљно говорим! Ви сте моја собарица, а ја ваша госпоја.

Марија. Понда?

(Наставиће се.)

НА БАДЊИ ДАН.

ДРАМОЛЕТ У ЈЕДНОЈ РАДЊИ, ОД † КОСТЕ ТРИФКОВИЋА.

(Свршетак.)

Светозар. То вам не ће нико веровати, — онај лопов Њушкало није вас видио!

Удовица На тај начин то, што смо били овде —

Светозар. Баца сенку на вашу кћер, а то је горе од најгоре сиротиње.

Удовица (уилашено) То је страшно господине?

Марија (кроз плач). Господине, томе сте све ви криви. (Плаче).

Вељко. Ти си крив да плаче моја сестра! На твога коња и пајаца, (врати играчке), мени не требају више!

Удовица. И право дете моје! — А сад хайдемо! Збогом, господине! (Пођу).

Светозар. Али молим вас!

Марија. Збогом, господине, ја вам праштам! (Пође.)

Светозар. Али молим вас!

Вељко. Збогом, господине, ја те више не волим! (Пође.)

Светозар. Грому и пакао, ви не ћете ићи одавде!

Удовица. Господине, ваљданас не ћете силом задржати.

Светозар. Било силом, било ма како, ви одавде не ћете отићи.

Марија. Господине!

Светозар. Госпођице Марија, ви сте једна добра девојка.

Марија. Захваљујем на примедби.

Светозар. А и ја нисам рђав човек!

Марија. Ја то нисам рекла!

Светозар. Ал' јел'те да нисам?

Марија. Боже мој, — шта ја знам!

Светозар. Знате ви већ, само не ћете да кажете, јер сте мало тврдоглави. Него чујте, ова се ствар не сме овако свршити. Ваше име, моје име, обое је у опасности. Хајд' да ми то одклоним!

Марија. Ако је само могуће, ја сам зацело готова.

Светозар. Могуће је, али само једним начином.

Марија. И то?

Светозар. Ви морате бити моја жена!

Марија. Господине, то је врло неумесна шала!

Светозар. Ја се никад не шалим! Сад реците, хоћете ли, не ћете ли?

Марија. Али господине!

Светозар. Без али, — хоћете ли, не ћете ли?

Марија (падне му на груди). Ви сте човек од срца!

Удовица. Али шта је то?

Светозар. Ништа мати! Бадњи дан ми је доneo једну малу женицу!

(Завеса пада.)

СЛУСАЊА.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Звонар богословичине цркве.) Ова романтична драма приказана је у нашем позоришту 29. марта. Нама је увек мило кад можемо констатовати, да нали вредни приказивачи при понављању комада све боље и боље играју и да се озбиљно труде, да особине оних карактера, које представљају, све снажнијим и снажнијим цртама обележе. Неки им је свима хвала на труду и мару!

Од приказивача био је нов само г. Вујић као Квазимодо. Овај марљиви глумац представљао је несертног или доброг најезду Квазимода с тајном снагом, да га је публика изазвом одликовала после сцене, када по свом повратку не налази на звонику своју Марију, као што он назива Есмералду. То нека му је за подстрек на даљи неуморни рад!

8.

Издaje управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

54. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТИПЛАТЕ.

У КОРИСТ ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ.

У НОВОМЕ САДУ У НЕДЕЉУ 6. АПРИЛА 1875.

ПРВИ ПУТ:

С Р Ј С Ђ Е Ј В Е Т Џ.

ДРАМА У 4 РАЗДЕЛА, С ПЕСМАМА, ОД М. БАНА.

О С О Б Е:

Кнез Милош Обреновић	Ружић.
Кнегиња Ђубица, његова жена	Д. Ружићка.
Димитрије Давидовић, милошев тајник	Марковић.
Рајић, заповедник на шанцу	Божовић.
Гарашанин	Зорић.
Цастрмац { старешине	Вујић.
Дукић, буљукбаша	*
Вучић, "	*
Пон Симо	*
Штитарац, у милошевој служби	Лукић.
Вуле, милошев момак	Бунић.
Ранко, гуслар	*
Мелентије, архимандрит	Добриновић.
Перић, сељак	*
Кулишић, сељак	*
Кулишићева мати	Сајевић.
Кулишићева сестра	J. Маринковићка.
Жена	J. Сајевићка.
Прва девојка	J. Поповићева.
Друга "	Л. Хаџићева.
Трећа "	Љ. Зорићева.
Сулејман, београдски везир	Б. Хаџићева.
Наја наша	Зорић.
Лафит-бег	Аранђеловић.
Турчин	Божовић.
* * *	

Коњаници, топчије, певачи, жене, кметови, војска, народ.

Ко од наших претплатника жели своја места за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11 сахата пре подне.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.